

Etqar Keret

Tərcümə etdi: İlah Əkbər

ata olmağa çalışıram.

Bütün bunları damdakı adama da demək istəyirəm. Onun özünü necə hiss etdiyini bildiyimi, özünü atb kotlet kimi sekiyə yapışmasa, hər şeyin keçəcəyini demək istəyirəm. Mən nə dediyimi yaxşı bilərəm, çünki bu dəqiqə bütün planetdə heç kim mənim bir vaxtlar olduğum qədr miskin vəziyyətdə deyil. O, sadəcə ordan düşüb özünə bir həftə vaxt verməlidir. Bir ay. Hətta lazım gəlsə, bir il. Amma bunları sənəndən dörd mətəbə yuxarıda olan, qulağı yaxşı eşitməyən adama necə çatdırırsan?

Bu vaxt P.T. əlimi dartdımb deyir:

— Onun bu gün uçmaq fikri yoxdur, ata. Gəl qararı qərarlaşdırmaq üçün parka gedək.

Amma mən yerimdən tərpənmədən var-gücümle qışqırıram:

— **Onsuz da adamlar özünü özlüməsəblər də, miltək kimi qırırlar. Elmə. Xahiş edirəm, elmə.**

Damdakı oğlan başını yelləyir — deyəsən, bu dəfə dedik-

birimdən nəsa eşinişdi — və qışqır:

— **Hardan bildin? Onun ölüyünü hardan bildin? İstedim, "həmşə kimsə ölü" deyim. Həmşə. O olmasın, başqası olsun. Amma bu onu aşağı düşməyə razı salma-yacaq. Ona görə belə deyirəm:**

— **Burda uşağ var, — P.T.-ni göstərirəm. — O, buna şahid olmalıdır.**

P.T. qışqır:

— **Yox, istəyirəm! Görmək istəyirəm! Dayanma, qararı qərarlaşdırmaq üçün!**

Değərdir və hava doğrudan da tez qaralır.

Bu oğlan özünü atsa, o da mənim boynumda qalacaq. Xəstəxananın psixoloqu İrena sənəndən sonra eivə gedəcəm baxışlarını mənə zilyib "Sən həmişə görə məsuliyyət daşıya bilməzsən. Bunu başa düşməliyəm" deyəcək. Mən başımı tırpədəcəm, çünki iki dəqiqə sonra seansın bitəcəyini, onun qızını bağcaqdan götürməli olduğunu bilərəm. Amma bu heç nəyi dəyişməyəcək, çünki o kar oğlanı da Amilin şüşə gözü və Liatın xəlifəsi ilə birlikdə çiyində daşımalı olacam.

— Məni gözle! — qışqırıram. — Səninlə danışmağa gəlirəm!

— Mən onsuz yaşaya bilmərəm. Bilmərəm! — qışqırır.

— Bir dəqiqə gözle, — çığır P.T.-yə deyirəm, — Gəl, əzi-zim, gəl dama çıxacaq.

P.T. həmişə bıçağı sancmamışdan əvvəl elədiyi kimi başını yelləyir.

— O uçsa, burdan daha yaxşı görə bilərəm.

— O, uçmayacaq, — deyirəm. — Bu gün yox. Gəl bir də-qələk ora gedək. Atan o adama bir söz deməlidir.

Amma P.T. tərsliyinə salır.

— Burdan qışqır da, — o, əlini əlimdən çıxarıb özünü yerə atır, adətən Simona və mənimlə alış-veriş gedəndə belə edir.

— Gəl dama qədr yarısaq, — deyirəm. — Əgər ora bime-fəşə baxsa, P.T. də, ata da mükafat olaraq dondurma ye-yəcək.

— Dondurma istəyirəm! — P.T. səkidə yuvarlanıb mızıldayır. — İndi istəyirəm!

Onun kaprizlərinə dözməyə vaxtım yoxdur. Onu qucağıma alıram. Çığır-bağır salsada, fikir vermərəm və binanın qapısına tərəf qaçıram.

— Uşağa nə olub? — damdakı oğlan qışqırır. Cavab vermərəm. Belkə mən çətana qədr maraqlıdan özünü atmaq.

P.T. ağırdır. Qucağında beş yaş yarımliq uşaqla pillələri qabmaq çətindir, uşağ yuxarı çıxmaq istəmərsə, xüsusilə çə-tindir. Üçüncü mətəbədə tamam təngnəfəs oluram. Yəqin ki, P.T.-nin qışqırığını eşidən gənbul, qırmızısağl qadın qapını şaqillə ilə açıq və kimi axtardığını soruşur, onun sualına cavab vermədən pillələri çıxıram. Ona cavab vermək istəsəm də, havam çatmazdı.

— Yuxarıda heç kim yaşayır, — deyir arxamca. — Pillelər dama aparır.

O, "dam" deyəndə səsi cingildəyir, P.T. onun qışqığına cavab olaraq zanyazany "Dondurma indi! İndi!" deyir.

Əllərim dolu olduğu üçün — qucağımda zıncılamağı ke-məyən P.T.-ni tutmuşam axı — qapını açma bilmərəm, odur ki, var-gücümle təpik vururam. Dam boşdur. Bir dəqiqə əvvəl məhəccərin kənarında dayanan oğlan yoxdur. O, bizi gözle-məyib. Uşağın niyə qışqırdığını öyrənmək üçün gözleməyib.

— O, uçuq, — P.T. burnunu çəkir. — O uçuq və sənin uc-batından biz heç nə görmədik!

Məhəccərə tərəf gedirəm. Belkə fikrini dəyişib binanın içinə qayıdıb. Özümü inandırmağa çalışıram, ancaq alınmır. Aşağıda olduğunu bilərəm, bədəninin qeyri-təbii bucaq altın-da sekiyə yapışdığını da bilərəm. Bunu bilərəm, amma quca-ğımda bunu görməməli olan uşağ var, çünki görə, ömrünün sonunadək travmalı qalacaq, onsuz da bu yaşında çox şey-lərdən keçib. Lakin ayaqlarım məni damın kənarına aparır. Bu, yaranı qaşımağa bənzəyir. Elə bil, çox içdiyini bilsən də, yeni "Chivas" qədəhini sifariş verirsən, elə bil, yorulduğunu, hədsiz yorulduğunu bilsən də, məşin sürürsən.

İndi biz demək olar ki, məhəccərin yanında, yüngül, yüksək-liyi hiss etməyə başlayırıq. P.T. daha ağıllamır və hər ikimizin təngnəfəs olduğunu hiss edə bilmərəm, uzaqlardan təcili yardım

Uç artıq

məşinin sirenəsi səslənir. Öz-özümə suallar verərəm.

— Niyə? Niyə bunu görmək istəyirsən? Sənca, bu nəyi-sə dəyişəcək? Kimsə bundan özünü daha yaxşı hiss edəcə-kək?

Qəfil qırmızısağl, cır səslə qadının səsinə eşidirəm:

— Onu yerə qoy, — çəvtilib ona baxıram, əslində nə istə-di-yini anlamıram.

— Məni yerə qoy! — P.T. də qışqırır. Yad adamın yanında həmişə özünü belə aparır.

— O, hələ uşağıdır, qırmızı sağl deyir, amma səsi təc-cüblü dərəcədə mülayimdir. Gözləri dolub. Sirena səsləri ya-xınlıdır, qırmızı sağl mənə tərəf addımlamağa başlayır. — Əzab çəkdiyini bilərəm, deyir. — Hər şeyin çətin olduğunu bili-rəm. İnan mənə, bilərəm. — Qadının səsinə o qədr ağrı hiss olunur ki, P.T. mızıldanmağı kəsib heyrətə ona baxır. — Mə-nə bax, — pıçıldayır qadın. — Gənbulam, tənhayam. Bir vaxtlar mənim də balam vardı. Uşağ itimləyən nə demək olduğunu bilirsən? Nə elədiyin bərədə azacıq da olsa, təsəvvürün var? — Hələ də qucağımda olan P.T. məni bərk-bərk qucaqladı. — Gör necə şirin uşağıdır, — qadın artıq yarımızdadır, toppuş əli ilə P.T.-nin saçlarına siqal çəkir.

— Burda bir adam vardı, — P.T. iri, yaşlı gözlerini — Liatn-kilərə bənzəyir — ona dikib deyir. Burda bir adam var idi və uçub getdi. Atama görə onun necə uçduğunu görə bilmədik.

Sirenələr düz aşağıda dayanır və mən məhəccərə tərəf bir addım da atıram, amma qırmızı sağlın tərti əli mənim qo-lumdan yapışır.

— Elmə, — deyir qadın, — Xahiş edirəm, elmə.

P.T. plastik stəkanda vanillə dondurma qışıqlayır. Mən isə fistqlı və şokoladlı sifariş edirəm. Qırmızısağ şokoladlı miltşeyk istəyir. Dondurma dükənindəki bütün masalar kirl-i-dir, odur ki, özümüz üçün birini təmizləyirəm. P.T. israrla milt-şeykin dadına baxmaq istəyir, qadın ona icazə verir. Onun da adı Liatdır. Geniş yayılmış addır. Onun mənim Liatımdan, hə-min qəzadan xəbəri yoxdur. O, bizim bərəmizdə heç nə bil-mir. Mən də onun haqqında. Bircə uşağın itirdiyini bilərəm.

Biz binanı tərk edəndə həkimlər oğlanın bədəninə məş-riyə apardılar. Yaxşı ki, üstünə ağı örtük çəkmişdilər. Qoy bey-nimdə bir meyitin xəlifəsi də əksik qalsın.

Dondurmam çox şirin gəlir, P.T. ilə qırmızı sağl isə xoş-bəxt görünür. P.T. bir əlində öz dondumasını tutub, o biri əlini isə qadının miltşeykinə uzadır. Niyə həmişə belə əbdə-yini bilirməm. Axı onsuz da öz dondumasını yeyir, niyə da-ha çoxunu istəyir? Ona təpirmək üçün ağızını açıram ki, qı-r-m-zı sağl hər şeyin qaydasında olduğunu işarə edib boşal-mış stəkalarını ona uzadır. Qadın uşağı ölüb, mənim arva-dım ölüb, damdakı oğlan ölüb.

— O, elə şirindir ki, — qadın kərtən stəkandakı miltşeykin son damkısını sovurur P.T.-yə baxıb deyir: O, həqiqətlən ş-i-rindir.

Səhifəni hazırladı: Tural Turan